

Instalacija potrebnog softvera za predmet Veštačka inteligencija

Na predmetu **Veštačka inteligencija** studenti se upoznaju sa osnovnim konceptima i tehnikama mašinskog učenja. Tokom semestra obrađuju se ključne teme iz oblasti nadgledanog i nenadgledanog mašinskog učenja, uključujući: linearnu regresiju, klasifikaciju (decision trees, k-nearest neighbors, Naivni Bajes), klasterizaciju (k-means i Ward metoda).

Tokom nastave se koristi programski jezik **Python**, uz korišćenje biblioteka kao što su *pandas*, *numpy*, *matplotlib*, *scikit-learn* i *seaborn*, u okviru **DataSpell** razvojnog okruženja. Takođe, koristi se **Jupyter Notebook** kao interaktivni alat za proveru i vizualizaciju modela.

U nastavku je dato detaljno uputstvo za instalaciju potrebnog softvera, koje obuhvata korake od preuzimanja softvera, preko konfiguracije razvojnog okruženja, do kreiranja virtuelnog Python okruženja i prvog projekta.

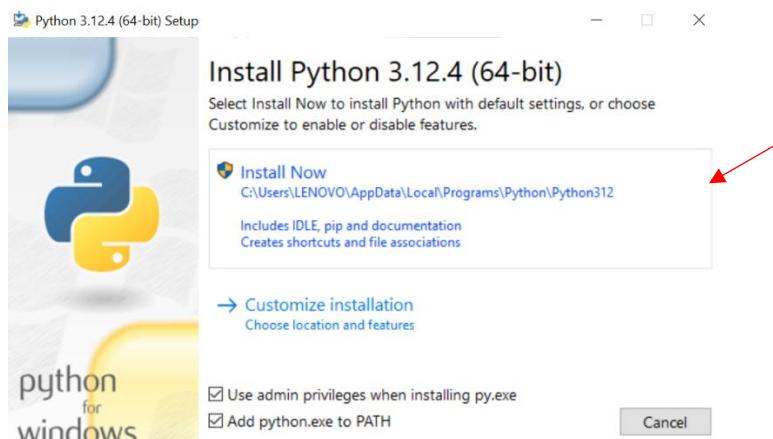
1. Instalacija Pythona

1. Preuzimanje Python-a

- Sa zvanične internet stranice: <https://www.python.org/downloads/> potrebno je preuzeti verziju Python-a koja odgovara vašem operativnom sistemu (Windows, macOS, Linux).

2. Pokretanje instalacionog programa

- Otvorite preuzeti instalacioni fajl.
- Označite opcije *Use admin privileges when installing py.exe* i *Add python.exe to PATH* (omogućava pokretanje Python-a iz bilo kog komandnog prozora ili terminala).
- Kliknite na *Install Now* kako bi se započeo instalacioni proces.

3. Provera instalacije

- Otvorite komandni prozor (Windows) ili terminal (macOS/Linux).

- Ukucajte **python --version** i pritisnite *Enter*. Trebalo bi da vidite broj verzije Pythona koji ste instalirali.
- Takođe, možete proveriti da li je **pip** (Python-ov alat za instalaciju paketa) instaliran ukucavanjem **pip --version**.

```
Command Prompt
Microsoft Windows [Version 10.0.19045.4651]
(c) Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\LENOVO>python --version
Python 3.12.4

C:\Users\LENOVO>pip --version
pip 24.0 from C:\Users\LENOVO\AppData\Local\Programs\Python\Python312\Lib\site-packages\pip
(python 3.12)

C:\Users\LENOVO>
```

2. Instalacija DataSpell-a

DataSpell je integrisano razvojno okruženje (IDE) koje je razvila JetBrains kompanija, specijalno za projekte u oblasti analize podataka i mašinskog učenja.

1. Preuzimanje DataSpell-a

- Sa zvanične internet stranice: <https://www.jetbrains.com/dataspell/download/> potrebno je preuzeti odgovarajuću verziju za vaš operativni sistem.

2. Pokretanje instalacionog programa

- Otvorite preuzeti instalacioni fajl.
- Pratite uputstva na ekranu da završite instalaciju.
- Detaljnije uputsvo za instalaciju DataSpell-a dato je [ovde](#).

3. Aktivacija DataSpell-a

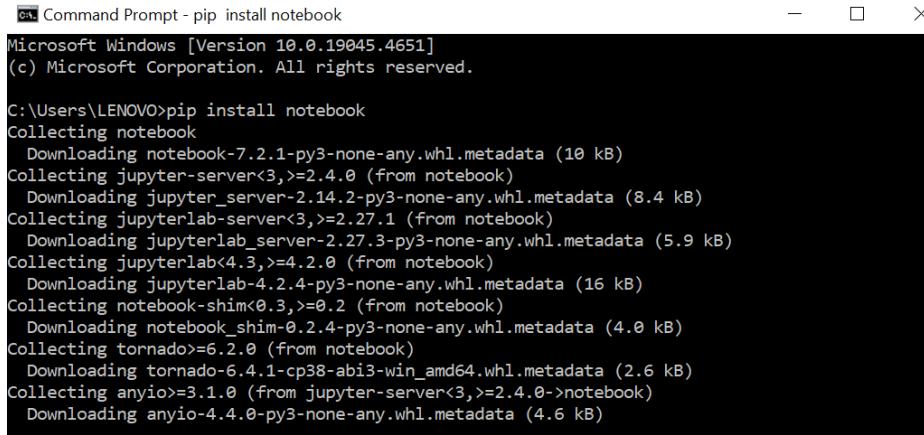
- Kada prvi put pokrenete DataSpell, bićete zatraženi da se prijavite na vaš JetBrains nalog.
- Potrebno je da preko stranice <https://www.jetbrains.com/academy/student-pack/> zatražite licencu, tako što ćete uneti validnu studentsku mejl adresu. Nakon popunjavanja svih polja, pratite uputstva za dalje korake aktivacije licence.

3. Instalacija Jupyter Notebook

Jupyter Notebook je interaktivno okruženje koje omogućava pisanje i izvršavanje koda, analizu podataka i vizualizaciju rezultata unutar jednog dokumenta. Kada se instalira u DataSpell razvojnom okruženju, omogućava jednostavno upravljanje projektima i okruženjem za razvoj, sa naprednim alatima za kodiranje i debugovanje.

1. Instalacija Jupyter Notebook-a

- Otvorite komandni prozor ili terminal. (Komandni prozor ili terminal otvara se na Windows-u kucanjem **cmd** u Start meniju, na macOS-u putem Spotlight pretrage (**Terminal**), a na Linux-u najčešće pomoću prečice **Ctrl + Alt + T**).
- Instalirajte Jupyter Notebook koristeći pip tako što ćete ukucati **pip install notebook** i pritisnuti *Enter*.


```
Command Prompt - pip install notebook
Microsoft Windows [Version 10.0.19045.4651]
(c) Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\LENOVO>pip install notebook
Collecting notebook
  Downloading notebook-7.2.1-py3-none-any.whl.metadata (10 kB)
Collecting jupyter-server<3,>=2.4.0 (from notebook)
  Downloading jupyter_server-2.14.2-py3-none-any.whl.metadata (8.4 kB)
Collecting jupyterlab-server<3,>=2.27.1 (from notebook)
  Downloading jupyterlab_server-2.27.3-py3-none-any.whl.metadata (5.9 kB)
Collecting jupyterlab<4.3,>=4.2.0 (from notebook)
  Downloading jupyterlab-4.2.4-py3-none-any.whl.metadata (16 kB)
Collecting notebook-shim<0.3,>=0.2 (from notebook)
  Downloading notebook_shim-0.2.4-py3-none-any.whl.metadata (4.0 kB)
Collecting tornado>=6.2.0 (from notebook)
  Downloading tornado-6.4.1-cp38-abi3-win_amd64.whl.metadata (2.6 kB)
Collecting anyio>=3.1.0 (from jupyter-server<3,>=2.4.0->notebook)
  Downloading anyio-4.4.0-py3-none-any.whl.metadata (4.6 kB)
```

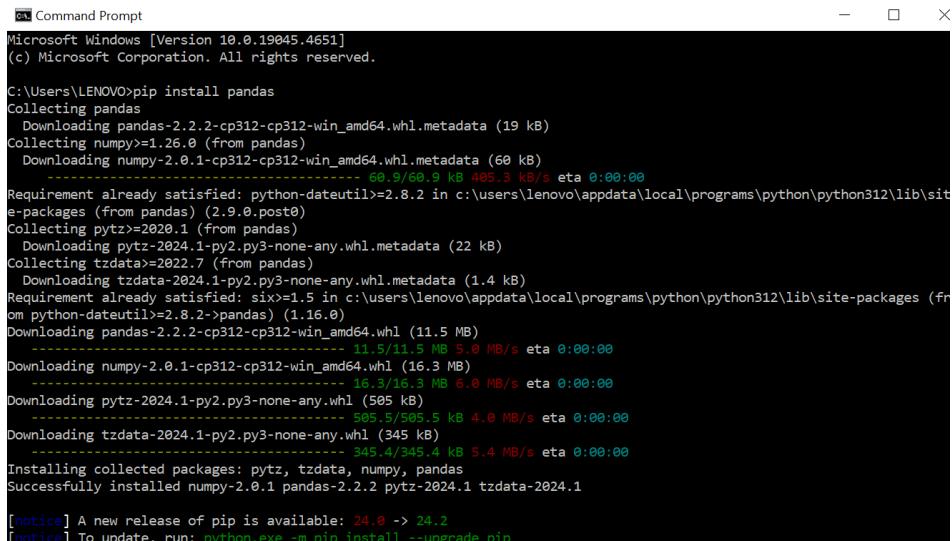
- Više informacija o instalaciji Jupyter notebook nalaze se na sledećim internet adresama:
  1. <https://test-jupyter.readthedocs.io/en/latest/install.html>
  2. <https://www.datacamp.com/community/tutorials/installing-jupyter-notebook>
  3. <https://realpython.com/jupyter-notebook-introduction/>

4. Instalacija Pandas-a

Pandas je biblioteka za analizu podataka u Pythonu koja pruža brzu, fleksibilnu i izrađenu za analizu podataka.

1. Instalacija Pandas-a

- Otvorite komandni prozor (Windows) ili terminal (macOS/Linux).
- Instalirajte Pandas koristeći pip tako što ćete ukucati **pip install pandas** i pritisnuti Enter.


```
Command Prompt
Microsoft Windows [Version 10.0.19045.4651]
(c) Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\LENOVO>pip install pandas
Collecting pandas
  Downloading pandas-2.2.2-cp312-cp312-win_amd64.whl.metadata (19 kB)
Collecting numpy>=1.26.0 (from pandas)
  Downloading numpy-2.0.1-cp312-cp312-win_amd64.whl.metadata (60 kB)
Requirement already satisfied: python-dateutil>=2.8.2 in c:\users\lenovo\appdata\local\programs\python\python312\lib\site-packages (from pandas) (2.9.0.post0)
Collecting pytz>=2020.1 (from pandas)
  Downloading pytz-2024.1-py2.py3-none-any.whl.metadata (22 kB)
Collecting tzdata>=2022.7 (from pandas)
  Downloading tzdata-2024.1-py2.py3-none-any.whl.metadata (1.4 kB)
Requirement already satisfied: six>1.5 in c:\users\lenovo\appdata\local\programs\python\python312\lib\site-packages (from python-dateutil>=2.8.2->(pandas)) (1.16.0)
Collecting pandas-2.2.2-cp312-cp312-win_amd64.whl (11.5 MB)
  11.5/11.5 MB 5.0 MB/s eta 0:00:00
Collecting numpy-2.0.1-cp312-cp312-win_amd64.whl (16.3 MB)
  16.3/16.3 MB 6.0 MB/s eta 0:00:00
Collecting pytz-2024.1-py2.py3-none-any.whl (505 kB)
  505.5/505.5 kB 4.0 MB/s eta 0:00:00
Collecting tzdata-2024.1-py2.py3-none-any.whl (345 kB)
  345.4/345.4 kB 5.4 MB/s eta 0:00:00
Installing collected packages: pytz, tzdata, numpy, pandas
Successfully installed numpy-2.0.1 pandas-2.2.2 pytz-2024.1 tzdata-2024.1

[notice] A new release of pip is available: 24.0 -> 24.2
[notice] To update, run: python.exe -m pip install --upgrade pip
```

- Detaljnije uputstvo je dato na sledećem linku: https://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/getting_started/install.html

5. Provera instalacije Pandas-a i Jupiter Notebook-a

1. Pokretanje Jupyter notebook-a

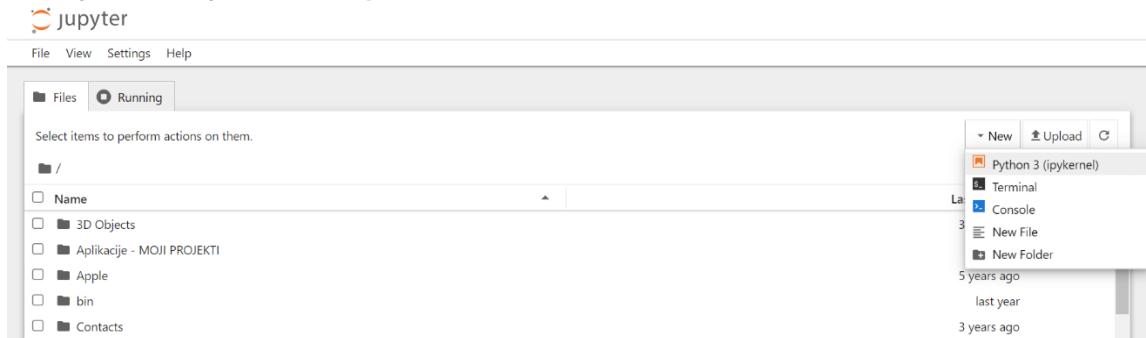
- Otvorite komandni prozor (Windows) ili terminal (macOS/Linux).
- Ukucajte **jupyter notebook** i pritisnite *Enter*.


```
Command Prompt - jupyter notebook
Microsoft Windows [Version 10.0.19045.4651]
(c) Microsoft Corporation. All rights reserved.

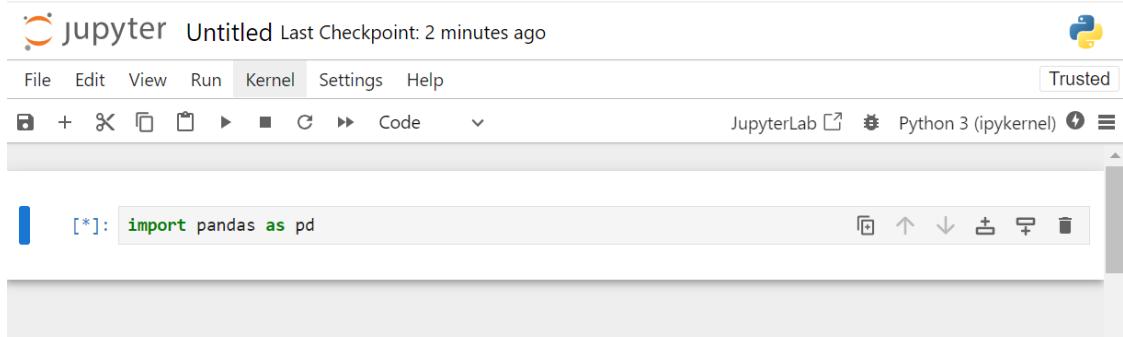
C:\Users\LENOVO>jupyter notebook
[I 2024-08-08 12:55:43.929 ServerApp] jupyter_lsp | extension was successfully linked.
[I 2024-08-08 12:55:43.947 ServerApp] jupyter_server_terminals | extension was successfully linked.
[I 2024-08-08 12:55:43.966 ServerApp] jupyterlab | extension was successfully linked.
[I 2024-08-08 12:55:43.980 ServerApp] notebook | extension was successfully linked.
```

2. Kreiranje nove Python3 skripte

3. Provera dostupnosti pandas biblioteke

- Ukoliko se linije koda koje se nalaze na slici ispod izvrše uspešno, znaćete da je sve uspešno instalirano.

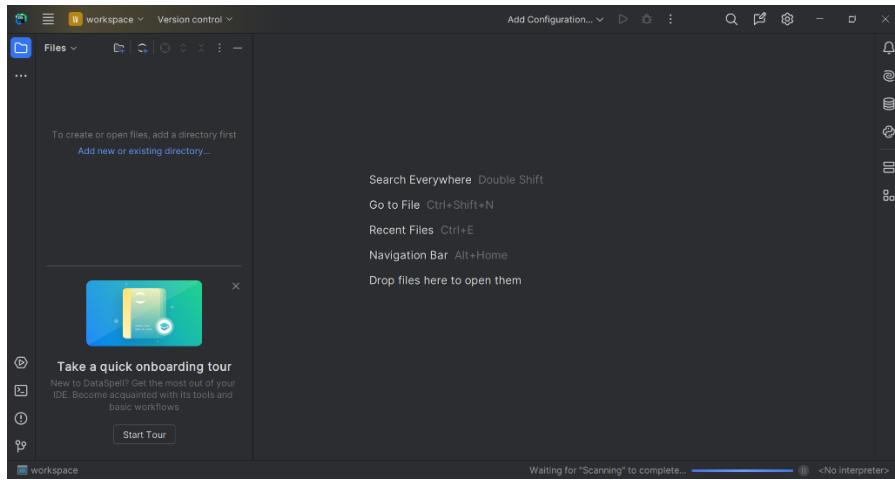


```
jupyter Untitled Last Checkpoint: 2 minutes ago
File Edit View Run Kernel Settings Help Trusted
+ X □ ▶ ■ C Code JupyterLab ⚙ Python 3 (ipykernel) ⚡
[*]: import pandas as pd
```

6. Podešavanje okruženja i kreiranje projekta

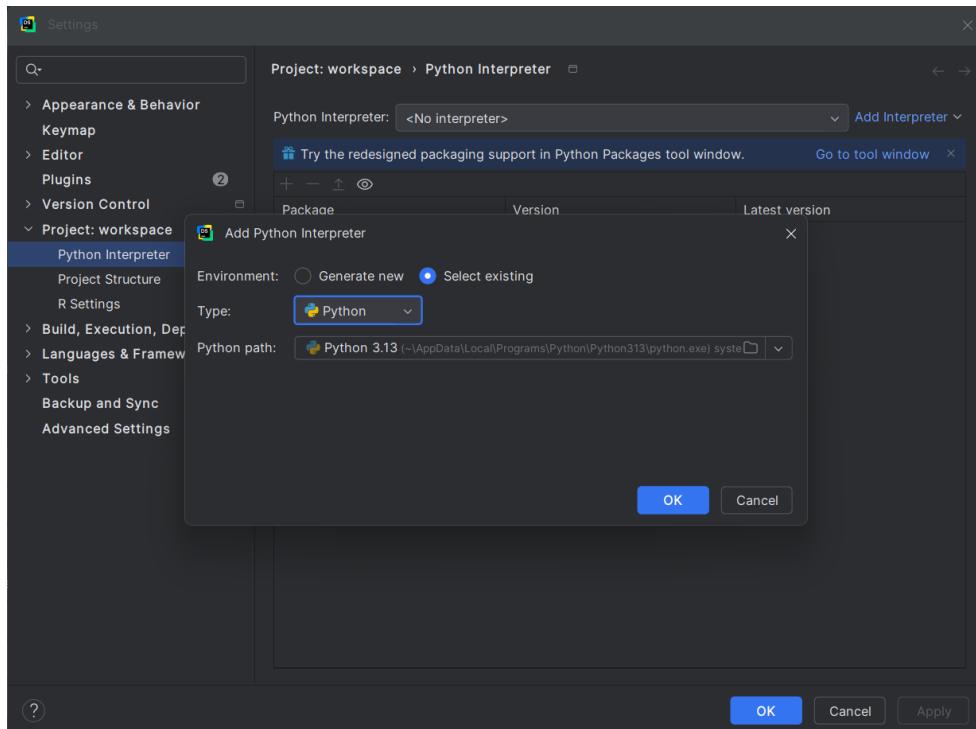
1. Pokretanje DataSpell-a

- Kada prvi put pokrenete DataSpell, bićete zatraženi da konfigurišete podrazumevano okruženje. Odaberite opciju **Configure later** i kliknite na **Launch DataSpell** kako biste započeli rad sa razvojnim okruženjem.
- Nakon pokretanja DataSpell-a, razvojno okruženje izgleda ovako:

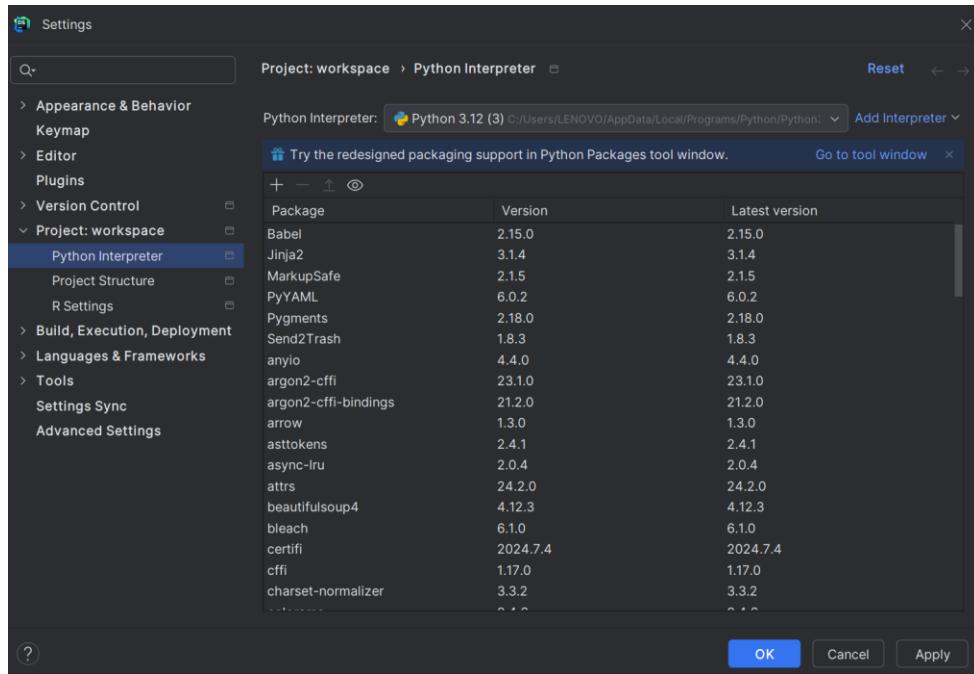

2. Podešavanje Python interpretera

- Idite na **File - Settings** (ili **DataSpell - Preferences** na macOS).
- Navigirajte do **Project: workspace** (ukoliko projekat nije kreiran). U slučaju da ste prethodno kreirali projekat piše vam **Project: <Ime Vašeg Projekta>**.
- Izaberite opciju **Python Interpreter**.
- Kliknite na **Add interpreter – Add Local Interpreter** da kreirate novo virtuelno okruženje.
- Izaberite **Select existing (Type: Python)** i na vašoj mašini pronađite **python.exe** fajl, koji se nalazi u folderu prethodno instalirane verzije Python-a (**python.exe** fajl se po difolitu nalazi u folderu **C:\Users\ime_korisnika\AppData\Local\Programs\Python\Python3x**, gde **ime_korisnika** predstavlja vaše korisničko ime, a **3x** verziju instaliranog Pythona).

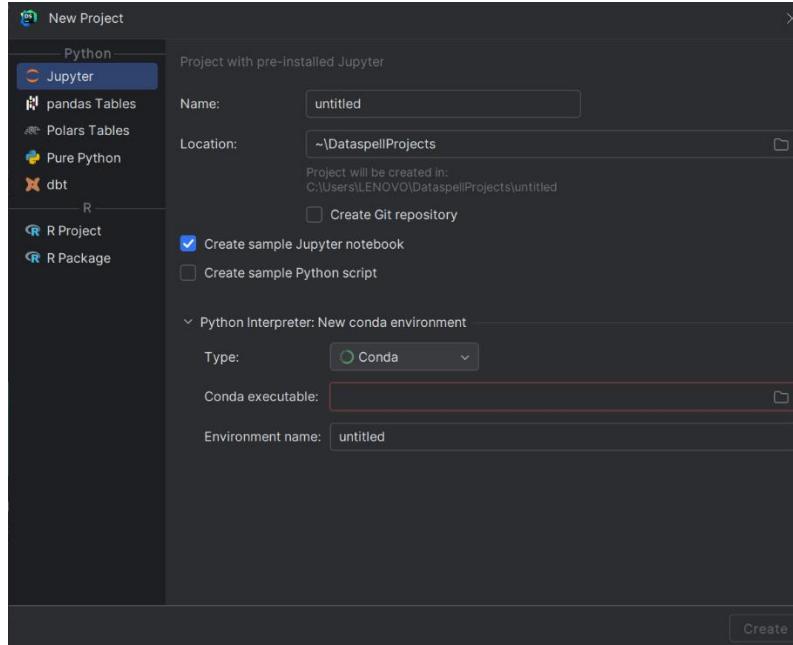

- Nakon klica na OK, prikazuju se svi dostupni paketi u okviru Python-a.

3. Kreiranje novog projekta

- Klikom na File - New Project pojaviće se prozor za kreiranje novog projekta.

4. Izbor tipa projekta

- Sa leve strane, u sekciji Python, nalazi se nekoliko opcija: *Jupyter*, *pandas Tables*, *Polars Tables*, *Pure Python* i *dbt*. Više informacija o tipu projekta nalaze se [ovde](#).
- Izaberite opciju **Jupyter**, što znači da će projekat biti konfigurisann za rad sa Jupyter Notebook-om.

5. Unos naziva i lokacije projekta

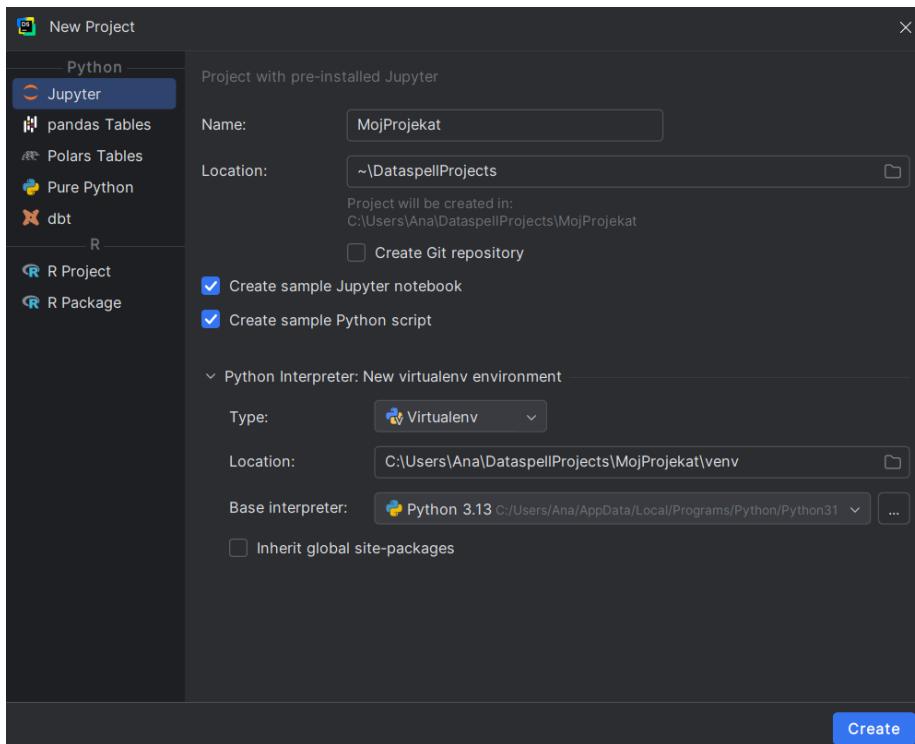
- DataSpell automatski predlaže lokaciju projekta `~/DataspellProjects`, ali ona se može promeniti.

6. Opcije za kreiranje uzorka

- *Create sample Jupyter notebook*: Ako ova opcija ostane označena (kao na slici ispod), DataSpell će kreirati uzorak Jupyter Notebook fajla u tvom projektu.
- *Create sample Python script*: DataSpell kreira uzorak Python skripte u projektu.

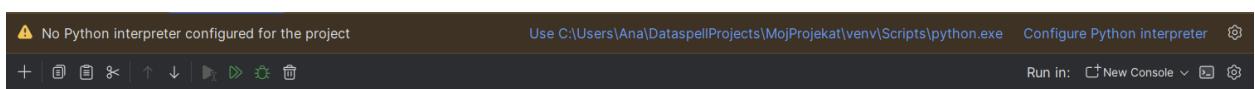
7. Podešavanje Python interpreter-a

- Izaberite opciju *Virtualenv*.

8. Kreiranje projekta

- Klikom na dugme *Create* kreira se novi projekat.
- Detaljnije uputstvo za kreiranje projekta nalazi se [ovde](#).
- Uputstvo za kreiranje i rad sa Jupyter notebook-om se nalazi [ovde](#).
- Ukoliko se na ekranu pojavi upozorenje da Python interpreter nije konfigurisan, potrebno je da kliknete na *Configure Python interpreter* i odaberete prethodno definisan Python interpreter. Drugi način je da ponovite postupak iz koraka 6. 2. *Podešavanje Python interpretera*.

7. Kreiranje Python skripte i izvršavanje programskog koda

1. Kreiranje nove Python skripte

- Desnim klikom na folder projekta izabrati opciju **New - Python File**. Unosom naziva fajla i klikom na dugme **OK** kreira se nova skripta.

2. Pokretanje programskog koda

- Python skripta se izvršava desnim klikom bilo gde u okviru otvorenog fajla i izborom opcije **Run**.